

Topluluk Ardisikligi Nedir?

Calisma Kagidi

Topluluk ardisikligi, oncu turlerin ilk olarak yerlestirmesi, ardindan sonraki turler tarafından onlarca veya yuzuil boyunca yer degistirilmesi ve nihayetinde doruk dengesine ulasilmasiyla gerceklesen ekolojik degisimdir. Iki ana tur vardir: birincil ardisiklik (ciplak kaya/lav) ve ikincil ardisiklik (bozulan ancak sterilize olmayan arazi).

Sorular

1. Ciplak kayaya genellikle ilk yerlesen organizmalar hangileridir?
 - A) Likenleri ve kamuflejlar
 - B) Mese ve akcaagac agaclar
 - C) Otlar ve calilar
 - D) Yalnizca egretiler
2. Birincil ardisiklik asagidakinin uzerinde gerceklesir:
 - A) Yangindan sonra bozulan toprak
 - B) Terk edilmiş çiftlik arazisi
 - C) Ciplak kaya veya taze lav akisi
 - D) Zaten kurulu çayirlar
3. Doruk toplulugunu neyin tanimlar?
 - A) İlk gelen ilk tur
 - B) Iklimle dengeye ulasmis istikrarli, kendi kendini yenileyen topluluk
 - C) Yalnizca tropikal ormanlarda bulunur
 - D) Her yil hizli bir sekilde degisir
4. Orman yangini agaclar oldurur ancak topagi bozulmaz. Bunu takip eden ardisiklik turu nedir?
 - A) Yalnizca birincil ardisiklik
 - B) Ikincil ardisiklik
 - C) Ardisiklik yok; orman kurtulmaz
 - D) Hemen doruk toplulugu
5. Hawaii'deki bir lav akisina 200 yil boyunca oncu turler yerlesir. Ardisikligi takip edin.
6. Kuzey Karolina'daki terk edilmiş bir çiftlik artık surulmez. Ardisiklik yolu nasildir?
7. Bir orman yangini iliman ormanlik alandaki cogu vejetasyonu yok eder. Bu birincil mi ikincil mi ardisiklidir?
8. Tanimla: Topluluk ardisikligi nedir?
9. Tanimla: Oncu turler nelerdir?
10. Tanimla: Birincil ve ikincil ardisiklik farki nedir?

Cevap Anahtari

1. A) Likenleri ve kamufajlar - Likenleri ve kamufajlar kayalari kirip toprak olusturmaya yeterince dayanikli olan oncu turlerdir.
2. C) Ciplak kaya veya taze lav akisi - Birincil ardisiklik onceden var olan toprak gerektirmez; ciplak araziden olusturulmalidir.
3. B) Iklimle dengeye ulasmis istikrarli, kendi kendini yenileyen topluluk - Doruk, tur bilesiminin bozulmadigi surece degismedigi ardisikligin istikrarli son noktasidir.
4. B) Ikincil ardisiklik - Toprak kalir, bu nedenle birincil degil ikincil (daha hizli) ardisiklik gercekesir.
5. Yil 0-10: Likenleri ve kamufajlar yerlesir, kayalari topraga donusturur. Yil 10-50: Otlar, egretiler, kucuk calilar gorunur; toprak kalinlasir. Yil 50-150: Yerli 'hi'a agaclari kurulur; alt flora bitkileriyle dolar. Yil 150+: Cesitli dosel ve yer tabakasi ile olgun 'hi'a ormani.
6. Yil 0-3: Oncu yillik otlar (hos kokulu ot, ragweed) hizla hakim duruma gelir. Yil 3-10: Cok yillik otlar ve kucuk calilar; cam fidanlari yerlesir. Yil 10-30: Cam ormani hakim; golge artar; mese fidanlari germinal hale gelir. Yil 30+: Meseler camlari degistirir; mese-ceviz sert agac ormanina gecis (bolge icin doruk).
7. Bu ikincil ardisiklik - yangina ragmen toprak kalir. Yil 1-2: Hizli buyuyen otsu bitkiler ve otlar hakim (oncu otsu evre). Yil 2-15: Calilar ve kucuk agaclar (genellikle yangina adapte turler gibi titrek kavak) kurulur. Yil 15+: Yavas golge-tolerant turler kademeli olarak onculeri degistirir; orijinal orman turune veya iklim kaymalari nedeniyle yeni duku donus.
8. Oncu turlerden istikrarli bir doruk topluluguna kadar turlerin bilesimi ve ekosistem yapisinin kademeli degisimi.
9. Hizli buyuyen, dayanikli turler (likenleri, otlar) ciplak zemine ilk yerlesen ve sonraki turler icin kosul olusturan.
10. Birincil: ciplak zemin (kaya, lav); toprak olusmalidir. Ikincil: bozulan ancak toprak kalir; daha hizli ardisiklik.

Bounlu

Tum kartlar, adim adim cozumler ve AI hoca destegi Notek uygulamasinda.
Sinav tarihlerini Promy otomatik hatirlaticiya ceviriir.